

GUY DE MAUPASSANT

KLATEŽ

Eden najpomembnejših svetovnih novelistov, Guy de Maupassant, v tem delu prikazuje težko odločitev delavca ob koncu preteklega stoletja.

Več kot mesec dni se Randal blodi okrog in si išče zaposlitev. V rodnem mestu Ville-Avary je namreč ni mogel dobiti. Bil je tesarski pomočnik; sedemindvajset let star; krepak in dober delavec. In vendar je moral biti dva meseca v breme svojih družin, ki je že tako bila kaj čisto brez kruha. Sestri sta za malenkostno plačo delali kot postrežnici. On, Jakob Randal, najstarejši sin in najmočnejši v družini, pa je bil brezposeln in je jedel kruh drugih.

Potem pa je vse svoje dokumente, dvoje hlač, par čevljev in srajco zavil v modro tulo, si jo zvezal na popotno palico in odšel.

Stopal je brez počitka, dan in noč, v soncu in dežju in zaman iskal čudežno delo, kjer delavci najdejo zaposlitev. Spava je vztrajal pri misli, da bo sprejel delo, ustrežljivo poklicu, ki se ga je izučil. A v vsaki tesarski delavnici ta je čakal vedno isti odgovor, da so celo prejšnje delavce odpustili. Potem mu je zmanjkalo denarja. In pripravljen je bil, da se oprime katerega koli dela. Bil je najprej kopeč, potem konjski hlapec in žagar, zdaj je cepil drva in čistil drevesa, zdaj spet kopal jarke, mešal malto ali vezal butare. Vse to vedno je za nekaj sujev. Kajti prav s tem, da je zahteval smešno nizko ceno, je prenamnil premoženost delodajalcev, da so ga sploh zaposlili, čeprav samo za dva ali tri dni.

Zdaj pa se ves teden ne najde več niti takega priložnostnega dela. Denarja nima. Kivi mu je od koščka kruha, ki mu ga podari na cestu, kakšna dobrotljiva ženska. Noge so mu razboljene, srce polno brezposelnosti. Hodi ob glavni cesti po travi bosa, da bi prihranil svoje edine čevlje. Kajti tisti drugi par, ki ga je imel s seboj, je že zdavnaj uničil.

Sobota je. Poznojesenska noč. Težki sivi oblaki se naglo pade nad drevesja. Ujame čutio, da se pripravljajo na dež. Pusta je ta dan, dežela, polja so prazna. Kot bi bila že posejana za naslednje leto.

Randal je lačen, izčrpan in ostajen. Utujen povzame delovne korake, samo da bi jih naredil manj. Glava mu je težka, v senčih mu razbija, oči so mu krvave, usta izsušena. In tak krčevito stiska v roki vročo popotno palico, polno podelenja, da bi z njo silno udaril prvega, ki bi ga areiral, da gre domov, da gre spat.

Ozira se s ceste na polja in misli, kako dobro, toplo večerje bi imel kot bi na polju bilo. In kaj krompirja. Nabral bi dračja zakuril in si spekel krompir. Pečena, vročica, bi vsakega posebej najprej podžal v svojih mrzlih rokah in potem bi jedel, jedel. A v tem poznem letnem času krompirja ni več na polju.

Stopa naprej in sam pri sebi glasno govori. Vsa ujenjenost, brezposelnost in brezposelnost iskanje dela, dolgotrajna lakota, noči na prostem, prezir do ljudi z urenim domom, ki ga imajo, in si sicer niso po svetu, so prav tako brez svetu, suja... obup, da ne more zapostiti svojih močnih rok, življenjsko silo... vse to ga je poljevalo z jezo, ki se je vrnova v vsako minuto in ki mu zdaj bruhajo iz ust v kratkih stavkih: «Ta revščina! Clotet, nesramnost! Od lakotnosti, nesramnosti! Se dveh nesramnosti! Divji nad krivico stiska zobe in ponavlja: «Nesramnost, Nesramnost! Prepričujte se; «Pravico imam živeti! Da me puščate tako umreti od lakote! To hočem! Nesramnost...» In gledanje v srcu in bolečina v udih mu porode mizer, ker diham in ker je zrak skupna last vseh. Nič me ne bi smel pustiti brez kruha.

Začuti droban, čisto ledeno mrzel dež. Ustavi se in se obrne. Ta revščina! Med sedmimi morali spet hoda. In preden pride do doma, odbrne se v smer proti domu, ker upa, da bo lažje našel delo v rojstnem kraju... Kjer ga vsi poznajo, kjer se zdi vsakemu majhni. Tesar res tudi do lahkega denarja, ali čestni delavec, ali morda kamnar. Zdaj ni več izbirčen glede zaslužka. Samo, da si bo zaslužil za hrano.

Potem si zaveže ostanke svojega zadnjega roba o krogi vrata, da mu ne bi

V poslednjem času se v Franciji pojavlja vrsta malih igralčkov. Na sliki mnogo obojatoja Dany Carrel

ZA NAJBOLJŠA MLADINSKA DELA

Podelitev Levstikovih nagrad

V četrtek popoldne so v Ljubljani v prostorih Mladinske knjige podelili letošnje Levstikove nagrade za najboljša mladinska literarna in poljudno znanstvena dela in za najboljšo mladinsko ilustracijo v preteklem letu.

Zirija je prvo nagrado v znesku 100.000 dinarjev za najboljšo domačo mladinsko noviteto preteklega leta podelila pisatelju Mišku Kranjcu za povest «Črni na smeh». Svojo odličje je utemeljila z veliko literarno kvaliteto dela, ki ga prevevata izredna topolina in lirizem in pa s tem, da je odrasli mladini namenjena knjiga izpopolnila veliko vrzel v naši mladinski literaturi. Drugo nagrado v znesku 50.000 din je prejela pisateljica Ela Peroci za zbirko pravljic «Tisočkratlepa». Delo se odlikuje po izredno pristnem doživljanju otroškega sveta in z zadrževanjem pravičnega in resničnega sveta v ubrano umetniško celoto.

Prvo Levstikovo nagrado za mladinsko ilustracijo je prejel akad. slikar France Mihelič za ilustracije v knjigi Mire Miheličeve «Stirje letni čas». Knjiga je po celotni zunanji opremljeni primer estetsko ubranega likovnega organizma, ilustracije v njej pa so še posebej tesno povezane s tekstom, likovno čiste, pravilno sugestivne in približne otrokovi duševnosti. Akademski slikar Maksim Sedej pa je prejel drugo Levstikovo nagrado v znesku 50.000 din za povest «Potovanje v tisočera mesta». S tem likovno pretehtanimi ilustracijami je slikar izpridal predelek v svojem delu. Zirija pa je podelila tudi Sedeeve ilustracije v knjigi Mateja Bora «Ropotalo in ptičar» in «Pastirček».

Drugo Levstikovo nagrado za poljudno znanstveno mladinsko delo je Zirija podelila profesorju Janezu Matjašiču za njegovo delo «Življenje najmlajših». Odlike knjige, ki približuje mladini znanstveni svet, so izvirnost, enotna premišljenost in skrbna izpeljava problema.

Naš tedenski pregled

V preteklem tednu smo imeli vrsto dogodkov, ki nam ne dovoljujejo, da bi bil naš pregled enostransko optimističen, ali pesimističen, kakor je v splošnem težko reči, ali smo se približali ali oddaljili od tistih glavnih ciljev, ki jih imajo odgovorni državniki in politiki vsaj na jeziku, če že ne moremo trditi, da gre pri tem tudi za njihove dejanske namene. Le pogledimo jih kako se vsi vzajemajo za mir, za svobodo in neodvisnost narodov, za demokracijo in podobne pametne in resne stvari; čim pa se neke nekoč zataknje, spalnake čez noč vsi ti njihovi dobri nameni, in takrat se ti odkrije, kaj tiči za temi lepimi besedami.

Kakor vemo se je hudo zatanknilo v Egiptu, na Poljskem in na Madžarskem, delno pa tudi v Jugoslaviji. Od takrat so besede ostale sicer iste, stvarnost pa se je v bistru spremenila. Kako naj torej pripisujemo še vedno isti pomen besedam, in to v novem položaju, ki je predvsem posledica dejanj v popolnem nasprotju z vztrajnim poudarjanjem istih načel. In v tem je bistvo krize sodobnega sveta, tistega, ki je pripravljena prisesti na iskrenost in znebljenost ameriške svobode in demokracije, kakor tudi onega, ki se danes pripraga na sovjetsko svobodo in demokracijo. Gre za krizo demokracije in iskrenosti, ta iskrenost pa je v krizi, ker so njeni uradni nosilci priporočili k dolocenim gospodarskim koristim in privilegijem, ki odločajo tudi o vsebini njihove svobode in demokracije — v sovjetski zvezi pa tudi o vsebini njihovega socializma.

Ce iz tega zornega kota ocenjujemo najnovejša mednarodna dogodka, preteklega tedna, opazimo, da si tako na Vzhodu kot na Zapadu prizadevajo zaceliti rane, ki so jih v obeh taborih povzročili tragični dogodki v zvezi s sušsko krizo in s krizo na Poljskem in Madžarskem.

ZDA si prizadevajo ponovno vzpostaviti solidarnost in ravnateljstvo med zapadnimi vesilani in pripravi zlasti Veliko Britanijo in Francijo, da je v sodobnem svetu nemogoče zasledovati kolonialno politiko s sredstvi, ki danes ne morejo več oditi do zaželenega cilja. Nerodna zadeva pri tem pa je v okoliščina, da sredstva, ki jih predlagajo ZDA, koristijo predvsem njim samim, Veliko Britanijo in Francijo pa spravlja v vedno bolj porenj položaj, tako pred ZDA samimi, kakor tudi pred oimi, nad katerimi bi hoteli obrniti svoj prevladujoči položaj. Gre torej za problem kvadrature kroga, za problem namreč, ki ga nikakor ni moč rešiti tako, da bi bili vsi zadovoljni. Ker pa gre v politiki predvsem za upravljanje moči in sile, je jasno, da se more novo ravnateljstvo v zapadnem svetu vzpostaviti le z izravnanjem dosedanjih privilegijev Velike Britanije in Francije, in v pretežno korist ZDA. To novo ravnateljstvo pa ima zopet hibo, da

se vzpostavlja z namenom, ki ni ni cilj enakopravno sodelovanje med narodi, ampak več ali manj prikrita težnja po nadladi na svetu, kar pa se zavija v plašč nekega ameriškega poslanstva v službi svobode, demokracije in podobnih lepo zvenetič besed.

S podobnimi, v bistvu enakimi vprašanji se ukvarjajo tudi sedanji sovjetski voditelji, le da se tam, poleg svobode in demokracije, vsa zadeva zavija še v socialistični plašč. Tudi tam gre za upravljanje ravnateljstva z socialističnimi državami, le da to ravnateljstvo pojmujejo v Moskvi drugače kot na pr. na Poljskem ali v Jugoslaviji. Prejšnje, stalistično ravnateljstvo, je bilo v izključno gospodarsko in politično korist Sovjetske zveze, in je privedlo do gospodarskega in političnega poloma tako na Poljskem, kot na Madžarskem, in s tem do krize v odnosih med Sovjetsko zvezo in državami ljudske demokracije. Ta kriza se vedno traja, nekeje je nevidna, drugeje pa je na dani. Zlasti huda je še vedno na Madžarskem, pa tudi med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo so odnosi vse prej kot normalni, svedo pa krivdi te poslednje — kot je dejal Seiplov v svojem govoru o zunanji politiki pred prvihim sovjetskim, preden pa je na mestu zunanega ministra zamenjal Gromiko. S kakšno Jugoslavijo bi bili v Moskvi zadovoljni, že vemo, a na to bodo zaman čakali.

Da je bil Seiplov odstavljen, na njegovo mesto pa imenovan Gromiko, bi bilo sodelavce Molotova in Višinskega, je po vsej verjetnosti iskati vzrok v neuspehu dosedanje destalinizacije, ozioroma v dejstvu, da je destalinizacija povzročila nujno krizo v dosedanjem sistemu neenakopravnih odnosov med Sovjetsko zvezo in ostalimi državami ljudske demokracije, in da sedanje sovjetsko vodstvo ni bilo kos temu procesu. Tako so ostali na pol poti: kjer je prišlo do zloma (Poljska), so morali gani pristati; kjer pa je prišlo do katastrofe (Madžarska), so zašli v slepo ulico; kjer pa vlada še navidezna zatišje (Čehoslovaška, Romunija, Bolgarska), se živi iz dneva v dan, v upanju, da ne bo prišlo do hušjege.

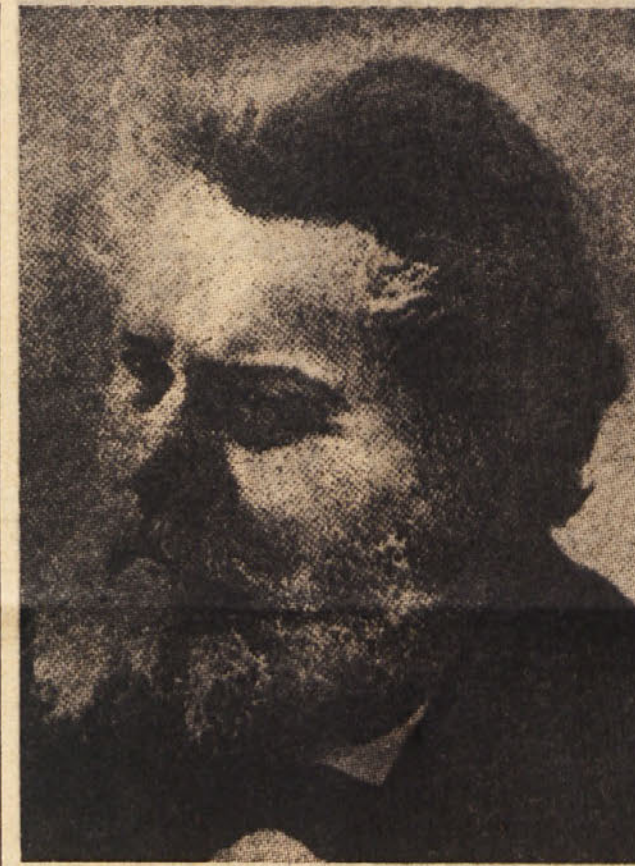
Skratka: tudi na tej strani imamo torej pomanjkanje jasnih, predvsem pa pogumnih idej, in tako so ostali odnosi med Sovjetsko zvezo in državami ljudske demokracije še vedno nerazčiščeni, polni raznih mentalnih pridržkov, tako da bo minilo še precej časa preden bo med socialističnimi državami prišlo do potrebnega ravnateljstva na novih, dejansko socialističnih temeljih. Do takrat pa bodo tudi vse, sicer pametne in pozitivne pobude Sovjetske zveze — kakor na pr. predlagana skupna izjava štirih vesilov o neodvisnosti držav Srednjega vzhoda, pobude o razoročitvi in v zvezi z nekšim vprašanjem — naletele na približno enak sprejem, kot vse doslej.

d. n.

PROSLAVE OB 50-LETNICI CARDUCCIJEVE SMRTI

Življenje in delo velikega pesnika

Včeraj je poteklo petdeset let, odkar je umrl v Bologni veliki italijanski pesnik in univerzitetni profesor Giosuè Carducci. Ob tej priložnosti bodo v Bologni razne proslave, ki se jih bo udeležil tudi predsednik republike Gronchi. Stevilni literati bodo imeli predavanja o Carduccijevem življenju in delu. Glavna proslava bo na univerzi. Založba Zanichelli pa bo izdala številne knjige, katerih namen je čim bolj seznaniti javnost s Carduccijem.

GIOSUÈ CARDUCCI

Carducci se je rodil leta 1835 v vasi Val di Castello v Versiliju, v pokrajini Lucca. Srednjo šolo je obiskoval v Firenci, na univerzi v Pisi pa je doktoriral na fakulteti za književnost in filozofijo. Ze leta 1897 je poučeval na gimnaziji S. Miniato. Ker je takrat izdal dve pesni v zbirki «Rime», ki niso ugajale kritiki in nadvojvodovi vladi, je moral zapustiti službo in je zelo revno živel v Firenci z družino. Leta 1899 se je poročil in imel štiri sinove. Leta 1890 po osvoboditvi Toscanne je poučeval klasične jezike na liceju v Pistoji od konca leta 1890 pa do leta 1903 je celih 43 let nepretrgoma poučeval italijansko književnost na bolonjski univerzi in iz njegove šole je izšla vrsta pisateljev, pesnikov in književnikov sploh.

Carducci ni bil le velik pesnik, marveč tudi esejist, prozaist in kritik ter seveda zelo sposoben profesor. Po prepričanju je bil vnet republikanec, pri čemer mu je bil za vzgled njegov oče karbonar. Res se je na stara leta nekoliko sprijaznil s monarhijo in ga je zlasti kraljica Margherita vedno močno občudovala, toda v svobodo je bil vedno zelo svobodoluben človek. Nikoli tudi ni bil pristajač larpulantičizma, marveč je bil vedno zasidran v političnem in socialnem življenju svojega časa. V njegovi poeziji se srečujeta dva pola: čeprav je bila pretežno bojevitja, polemična in satirična, je prišla v njej tudi čisto do izraza njegova čustvenost in melanholija.

Zelo znan je njegov odpor proti romantični struji in zaradi tega je bil tudi krivičen nasproti Manzoniu. Sredi 19. stoletja je namreč prevladovala v Italiji romantika, ki je bila tudi glavno gibalno vsega italijanskega prepoveda. Carducci pa je obojeval klasično in jo zopet obudil k življenju v prenovljeni obliki. Nekateri kritiki pa sodijo, da se je v njegovih delih klasika proti koncu njegovega življenja prevesila že v realizem. Carducci pa je tudi veljal za domoljubnega pisatelja, saj je opeval razne dogodke iz italijanske zgodovine. Zato so ga tudi nazivali «pesnika tretje Italije». Za časa njegovega življenja in še več let potem so poudarjali ravno patriotično državljansko plat njegove poezije, kakor tudi njegovo polemično.

celo svojim propagandističnim potrebam. Tega seveda ni veliki duhovni niso krivi in zaradi tega pa ostaja tudi Carducci velik duh in umetnik, kar so mu priznali tudi s podelitvijo Nobelove nagrade nekaj let prej, preden je njegovo srce nehalo za vedno utripati.

Polenično in satirično ost je Carducci izrazil zlasti v «Jambih in epodih», do vika pa je prišla v «Himni satanici» ki je velike važnosti za pesnikov razvoj. Ta himna je predvsem slavospev življenju. Nasproti krščanski ideji postavlja Carducci pogansko, ki predstavlja zanj trajno in immanentno življenjsko vrednoto, ki jo Cerkev zanika in se proti njej bori ter ustvarja s tem usoden dualizem. Misli na onostranstvo postavlja pesnik kot nasprotje čuti in zavest odgovornosti v življenju; mrtvičenju človeških sil njihovo poveljevanje; pojmu izvirnega greha pa naravno plemenitost človeka in napredek. Tež zamisliti je ostal pesnik v glavnem vedno zvest. Pozneje pa je pesnik vedno bolj dozoreval in njegove «Nove rime», «Barbarske odes» ter delno «Rime in rima» so mnogo bolj prežete z liricnostjo. V njih je dosegel pesnik svojo popolnost in je vseh pesniških ustvarjalnosti. Zato se lahko reče, da tu poet premagava človeka ter da je ves prevzet in začaran od ideala lepote.

Razen bojevitve, Jakobinske narave v pesnku ter njegove lirčnosti pa je treba

Oskar Davičo prejel nagrado «NIN»

Zirija «Nagradne kritike» časopisa «Nedelne informativne novine» je izročila v uredniških prostorih letošnje nagrade 300.000 dinarjev pisatelju Oskarju Daviču za roman «Beton i svicia». Izročitvi nagrade so prisostvovali številni beograjski književniki in kulturni delavci.

Ko je kritik Milan Bogdanović izročil Daviču nagrado, je poudaril, da so člani žirije pregledali 29 romanov, ki so bili objavljeni leta 1956. Od teh so prišli v ožji izbor nagradjeni roman «Beton i svicia» ter knjigi «Mislovolica Radomira Konstantinovića» in «Ožljaka Svetlane Velmar» — Jonkovičeve.

FILM «BELE NOČI»

Pos romanu Dostojevskega «Bele noči» snema italijanski režiser Lucchino Visconti istoimenski film z Marjo Scheil v glavni vlogi. Na sliki režiser urejuje priredko M. Scheil

je v lepem prevodu Janka Modra izdal Slovenski knjižni zavod v svoji zbirki «Bios».

Stanislavski se je rodil v drugi polovici preteklega stoletja v bogati ruski družini in je do leta 1938, ko je umrl, prehodil ves razvoj od stare romantične, fevdalne ruske družbe, preko kapitalizma do socializma. Prav tako vsestranski razvoj je v tem času doživel tudi gledališka umetnost. Stanislavski se je začel udeleževati v gledališču že v domači hiši in se preko amaterskega iskanja in diletantizma razvil do najvišjih vrhov gledališke umetnosti. Zato je knjiga njegovih spominov izredno dragocen gledališki priročnik, ki osvetljuje ves napor Stanislavskega za uveljavljanje novih načel v igralski in gledališki umetnosti, daje pa bralcu tudi širok pregled ruske kulturne zgodovine.

Stanislavskoga spomini na življenje v teku dobrega pol stoletja, predvsem pa njegova razpravljanja o gledališču, posameznih uprizoritvah, njegove izpovedi o odrski umetnosti in poslanstvu gledališča, so za gledališče vir. Zato je prav, da je ta knjiga izšla tudi v slovensčini, saj smo s tem dobili enega prvih tehniških del, ki se strokovno ukvarjajo z gledališko problematiko. Zanjeta knjiga petstotih strani, ki je izšla v okusni o-

premi, je zato nekaj posebnega na našem knjižnem trgu.

«Nenavadni doživljaji navadnega človeka», pod tem naslovom je izšla knjiga, ki jo je napisal Jaroslav Stoviček izšla pa je pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani. To je knjiga spominov zanimivih dogodkov, ki jih je v svojem življenju, predvsem pa v mladih letih, doživel avtor knjige. In prav zaradi avtorja je knjiga še posebej zanimiva. Jaroslav Stoviček ni književnik temveč trgoveški uslužbenec. Njegova knjiga je prvi korak v književnost, čeprav je danes še čez petdeset let star in čeprav je, kot to sam priznava v knjigi, že v mladih letih sodeloval kot dopisnik časopisov. Toda prav to, da avtor nima nobenih literarnih ambicij, da je tako rekoč samouk, daje knjigi njegovih doživetij poseben mik neposrednosti in svežine. Zanimivo je tudi dejstvo, da je Jaroslav Stoviček, po očetu češkega rodu, sicer pa rojen v Leskovcu, pri Krškem, napisal to knjigo v hrvaščini, ker stalno živi v Zagrebu. Mladinska knjiga je torej izdala knjigo njegovih spominov v prevodu!

V knjigi popisuje avtor najprej svojo mladost, predvsem nekaj svojih otroških doživetij. Na kratko opiše svojo učno dobo trgovskega vajenca z vsemi težavami, ki jih je moral prestati mladi vajenec pri bogatih trgovcih. Obširneje popisuje

svoje poti trgovskega potnika. In prav ti opisi njegovih potovanj, še bolj pa zgod in nezgod, ki jih je na teh potovanjih doživel po Bosni, Dalmaciji in Sloveniji, tvorijo jedro knjige. Na koncu pa opisuje Stoviček svoje doživljanje v Egiptu, kjer je nekaj časa prodajal jugoslovanski les.

«S košem nesreče na hrbtnu, toda s frulo sreče v ustinu», — tako piše v spremni besedi tej knjigi književnik Gustav Krklec, je pisatelj prehodil kos svoje življenjske poti od otroka v slovenski vasi do trgovskega potnika v daljnem svetu, od Krškega polja do afriške puščave. Bil je pešec, kolesar, konjenik, sofer, vitez na oslu, pomorščak, žongler v zraku, junak šaljivega lista, trgoveški zastopnik in še marsikaj, v bistvu pa vedno «navadni človek».

Pravzaprav ni v Stovičkovih spominih ničesar posebnega. Toda avtorjevo pripovedovanje je preprosto, neposredno in tako živo, da bralca pritegne. Knjiga je napisana prvenstveno za mladino, pa tudi za širok krog umetniško manj zahtevnih bralcev, ki si žele prijetnega in zanimivega branja. Zato bo te bralce Stovičkovo pripovedovanje, ki je živo, zanimivo in prijetno, gotovo pritegnilo. Razen tega zna avtor iz svoje življenja izbrati predvsem posebna doživljanja, tako, da je to res knjiga nenavadnih doživetij.

Sl. Ru.

Konstantin Stanislavski: Spomini Stoviček: Nenavadni doživljaji navadnega človeka

«DEDEK MRAZ»

Kadar gledam zemljevid Evrope se mi zdi, kot bi gledal zemljepis, ki je razdeljen v manjše, drobne kose. Meje ločijo te posamezne manjše dele. Gledam zemljevid Evrope in se mi zdi, da je sama meja, da je vsa preprežena in prekrita s plotovi, ki jim pravimo meje.

Potuješ. Moraš iz enega mesta v drugo, iz dežele v deželo. Vlak hiti po neznanih krajih, potuješ in vsako toliko meja.

Potoval sem. Moja pot se je vlekla sto in sto in tudi tisoče kilometrov. Zadolgočasni ta pota pot. Ne zaničam te niti več pokrajina, odveč so ti ljudje, ki potujejo s tabo, navelič si se krizank in tedenskih slikaric s kralji, diplomati, razbojniki in filmskimi zvezdami. Za spremembo sem si kupil na večji postaji knjigo pravljic.

Krasna stvar knjiga pravljic. Svet strahov, vil, velikanov, palčkov, skratov, čarovnic, povodnih mož. Kdo se danes, v času bobnenja in krice in vsiljive televizije, ropotajočih motorjev, razbijajočih tramvajev, glasečih avtomobilov in brnečih letal, se verjame v vsa ta bitja, ki niso vpisana v anagrafskem uradu in ne nosijo s seboj osebne izkaznice.

Bilo je pozimi. Ob ugasleni ognjici sta sedela starček in starica. Uboga, zapuščenca, sama, samcata. Brleča luč jima je medlo razsvetljevala mrzel prostor. Pogovarjala sta se o dobrotah tega sveta. Oh, ko bi jih imela onadva.

Kaj, da bi imela razkoske, da bi imela vsaj narjane polen, da bi imela masno in sladko večerjo, da bi imela čutaro sladkega vina. Kramljica sta in sanjarija. Pravljica. Pa se naenkrat zablišči v sobi.

mo strokovnjaško poskili in resno vprašala kaj nosimo ali nam bo tudi prevrgla v kovčku lepo zlikane srajce in prizamo. Može nam bo celo obrnila zepe in sezula čevlje. Na nogi mi je gledal palec v temo desnega čevlja. Sklenil sem, da sezujem če bo treba, levi čevlji.

Dobrodušen gospod je začel obujati spomine. «Bilo je bil na Silvestrovo. Sneg je bil na cestah in poledica. Verige sem imel na gumah avtomobila. Mudilo se mi je domov. Za vsako ceno sem hotel biti doma za Silvestrovo v krogu svojih domačin. Saj veste, vsaka dežela ima svoje posebnosti. Zato pa so meje. V eni se lahko nazabavaš in navešeli, v drugi se naušješ pokrajinskih lepot, v tretji te okrajuje, v četrti se natišiš petja, v nekaterih se lahko tudi najes dobiti iste dežele. Bil sem v deželi dobrot žolodca. Nakupil sem si preko mej slovečih mesnih izdelkov in prekanjenega mesa. Navrgel sem se masla, sira in založil sem se tudi z močnim, prijetno dišočim vinom. Tudi sam sem se dobro podkrepil in vse skupaj pošteno zalil. Ali bo nocoj doma pri nas Silvestrovo, sem si mislil. Cesta je bila slaba, megililo se je. Tu pa tam sem potegnil iz steklenice in si daljal poguma. Mudilo se mi je, bila prenapla, meglilo se je, bila nevarna. V mraku sem šele prišel do meje.

Ustavil sem vozilo. Oddal sem potni list in nato skok na carino. Silvestrovo je velik praznik. Med ljudmi veljajo pisani in nepisani zakoni. Na velike praznike, tako je ne pisano pravilo, se tudi med najhujšimi in najbolj zagritimi vojno ljudje ne strelijo. Za velike praznike tudi pisani, ostri zakoni.

Piše: TONE P.

Neznanu, ožarjeno bitje se izvirje iz teme v bleščečo osvetljen prostor in jima ponudi vse kar si želi. Vse kar sta si starček in starica želela, postane resnica.

Zopet smo bili na meji. Stali smo in čakali. Prišli so vljudni gospodje, pobrali so nas za potni list, pogledali nas, pogledali sliko v potnem listu, pritisnili pečat, prijazno pozdravili in šli po svojih opravkih.

Kadar potuješ preko meje, te vedno stisne malo okoli srca. Preko meje smeš samo s predpisanim papirjem. Tam si točno popisan, prilepljena je tvoja slika in se je napisano, kam vse smeš potovati in se tam piše od kdaj do kdaj smeš preko meje. To je potni list. Dobiš ga če si državljansko lepega vedenja, če nimaš sodnjaj ni proti tebi in če nisi skregan z oblastjo vseh oblasti davkarijo. Toda to se ni vse. Na meji ni samo oblast, ki te pušča čez mejo, na meji je še oblast, ki gleda kaj nosiš čez mejo. To je sveta oblast. Pred njo ti ledeni kri. Najprej kričati pred njo utihne. Te svetli oblasti se pravi carina. Carina je vsemogoča. Po celem svetu. Bra ko si se pojavil in ti rad čez tisto ordo, ki se kot kaka vije mimo grmov, hiš, potokov, skal in se ji pravi mejo, si prišel v oblast carine. Carina te vpraša in ti moraš odgovorjati. Če carina ni zadovoljna s tvojimi odgovori ali pa ne verjame tvojim odgovorom, ti seže v žep, ti vzele da se sezueš, odvlečeš kravato, pretipa ti klobok ali obleko. Carina je nad vse vesten in točen zdravnik, ki te skrbno preišče. Carina ni zdravnik bolniške blagajne, ki te se pogleda ne in si se opravi. Kje pa. Oh, da bi bili uslužbenci carine zdravniki bolniške blagajne, vsi ljudje bi hoteli biti zavarovani pri bolniški blagajni. In kako bi bili ljudje zdravi. Komaj si opraviš s carino na eni strani, že te čaka tista na drugi strani. In ko si se izmuzel obeh, potem se oddahneš. Takrat seš spoznaš, kako je lep svet okoli tebe, ko gledaš naprej in sta obe carini za tvojim hrbtom.

Vsaka carina ima svoje predpise. No, tobak, zlato in znanje sovačjo carine celega sveta. Takih stvari carini ne kaži, spravilo jo v slabo voljo. Te stvari spravijo v slabo voljo vse carine tega sveta, potem pa se ima vsaka svoje posebno boleče kurje oko.

Pričakovane carine. Potniki, ki se preji v vlaknu niti ne pogledajo, začnejo kar naenkrat prijateljsko kramljati. V vlaknu zavladava pravo bratsko razpoloženje. Odvečje se usta, odprejo se srca.

Čakali smo na prihod carine. Kažljali, kadili, ugibali, kakšna neki carina na tej meji, ali nas bo sa-

ni nekoliko popustijo. Vedel sem, da toliko dobrot ne smem nesti čez mejo. Saj sem delal, da sem tu pa tam potegnil iz steklenice in se mi je svet zdel vse lepši in enostavnejši in sem bil uverjen, da bo na Silvestrovo tudi stroga carina malo popustila in bi praznično razpoložena.

«Eh, seveda bo zažmerila z enim očesom», sem bil trdno uverjen.

«Torej, vi ste z avtom?» «Da». «Nosite kaj posebnega s seboj?» «Ne nič posebnega!» «Prav nič?» «Malo suhega mesa in malo vina!» «Koliko?» «Malenkost». «Pokažite, prosim!» «Sla sva do vozila, kaj nekoliko obotavljajo on odločno in radovedno. Odprl je vozilo, prislil na čeljusti prednjega sedišča navspred, na zadnjem sedišču so čakale dobrote.

«To je vse». «To pa ni malenkost». «No dosti tudi ni». «Koliko kilogramov bo vsega?» «Jih bo pet». «Dragi gospod, tega ne morete nesti čez mejo če ne plačate kakor terjata to predpis!» «Koliko?» «Takoј boste zvedeli. Za hipček prosim potpite ali pa pridite z menoj. Oziroma nesite prosim, vse z menoj!» Pa je vela carina knjige, pa kos papirja in zaracunala. «Nemogoče, pa saj je to parkrat več, kot je vse blago vredno!» «Tako je. Tak je carinski predpis». «Pa saj nisi toliko denarja nimaš». «Nič hudega, ali pojditte prodati ali pa kje spravite v vasi, pa doste drugje vzele, ko vas bo pot mimo peljala».

Kaj sem hotel. Obrnil sem vozilo. Kaj z dobrota. Mudilo se mi je domov. Ze tako sem bil povsem. Pojesti nisem mogel, da bi metal proč, bi me bilo sram. Popito vino mi je vedno bolj sililo v glavo. Vozil sem in vozil. Ob

cesti je samevala hišica. Drobena hišica. Z okna je brlela v temo svetloba. Ustavil sem vozilo. Izstopil. Harmonika je pela sladko, otožno pesmico. Potrkal sem na vrata. Uthnila je harmonika. Star ded, ves siv in kosmat mi je prišel čez čas odpirat. Vstopil sem v kuhinjo. Na klopi je sedela stara babica. Luc je brlela. Bilo je pusto in prazno. Kaže, da sta se počerjala. Kdor bi pogledal v to kuhinjo, si pač ne bi mislil, da je nocoj Silvestrovo. Šel sem in hitel, odprl avto in sem vse dobrote postavil na njuno mizo. Stara dva sta me presenečeno gledala. Staremu sem dal še skatlico cigaret. Vstopil sem v avto in divje zavozil proti meji. Kaj snež, kaj poledica, kaj verige na gumah — vozil in vozil sem proti domu».

Vse težave na meji so bile mimo. Vlak je potegnil in zopet smo se vozili. Uthnilo smo, postali smo si zopet tuji, vsak se je vdal svojim mislim. Vlak je enakomerno cical in pel svojo enakomerno usvajajočo pesem. Zadržal sem in že sem bil v svetu sanj. Neki veliki učenjak je napisal o sanjah debelo knjigo in postal slaven zaradi svoje razlage sanj. Moja oca, ki ni bil učenjak, pa je trdil, da če se komu sanja, da je znamenje, da je bilo preveč spanja. Moja gospodinja pa je bila mnenja, da sanje vedno nekaj pomenijo, v glavnem pa so bile po njenem sanje, da človek lahko v loterijo stavi. Za vsake sanje je ona vedela številko. Njej se revni ni nikoli sanjalo, pa sem za njo moral sanjati jaz. Gospodinja je hotela vsak dan sanje od mene, da je potem izbirala in postavljala številke. Prebiral sem najbolj divja poročila v najbolj divjih časopisih, čital grozotne povesti, samo da sem vedel gospodnji kaj povedati. Bila je navdušena nad mojimi sanjami. Stavila je v loterijo. Prodala je že skoraj zadnje krilo in čevlje, da je dobila denar za loterijo. Na zadnje je prodala še mojo postelj in sem si seveda moral poiskati novo gospodnjo.

Vlak je drl in hitel v oddaljeno mesto. Značilno sem se v hišici ob cesti. Uboga, preprosta kuhinja. Brleča luč je razsvetljevala mrzel prostor. On in ona sta sedela v kuhinji. Stara že oba. On siv in kosmat ded. Sama in zapuščenca sta bila. Kramljica sta. Skrit sem stal za velikim čebrom za vodo.

«Silvestrovo je nocoj, mati!» «Vem». «Zadnji dan v letu». «Mhm». «Kdo ve, če bomo še ob letu?» «Nič se ne ve». «Eh, ti se boš, ti si močna, toda mene ne bo več». «Eh, kaj čeljusti oslarijo, ko pa veš, da me boš prežvel». «Saj me vidiš, da so me še same hlače, in se te strgane. Ti si pa še čvrsta!» «Čvrsta, da! Ti kar govori. Ti si bil zmerom tak, da si vedno svojo gonil in si nisi dal nič dopovedati». «Kaj boš govorila, kdo ne bil bolj silen, kot si bila ti». «Jaz sitna, da. Ti si samo moral imeti drugo ženo, pa bi vedel, kaj se pravi hudo na svetu!» «No, ti si imela mene, pa si vsaj vedela, kaj je dobro na svetu». «Da dobro. Skopuh grdi si bil vedno. Glej, se nocoj za Silvestrovo mi nisi nič privoščil. Niti kancina vina mi nisi dal». «Kaj si nisi dal nje, saj vidiš kakšna je pot in kakšno vreme, saj ne morem do ljudi. Komaj se kreveljam. Kaj hočeš, da bi se ves polomil ali pa, da bi me volkovi snedli ali pa kateri drugo povozil?» «Za katero drugo bi šel po vseh starih, saj te poznam, za me ti se seveda pretežko».

(Nadaljevanje na 5. strani)

Ficko piše

Dragi pri Morski!

Za prvo te lepo po zdravim po tako dolgem času. Dosti no Vic se je nabralo od zadnjice.

Tista pika ki hodi v šolo z guštatom in sedi v prvi klopi in ima lasje kot rjop od konja in nos gor za tihem je rekla, da v jugoslaviji ne bojo več imeli domačih nalog in tudi vsi se ne bojo toliko učili in neč faj ne bodo uodavali. Je rekla Pika, da je vidla v pri Morskem. Je pisal Stek in ga nekoč zapustavata Mokra Čija in titata in fu Goslavije.

Naša mama je rekla da zdej vse povejo v

radio od ju Goslavije. Zmeraj pravjo zjutraj, pred kosilom, po kosilu pri večerji in zvečer. Je rekla mama da lepo razločno govorijo in jih vsak razume ker lepo naglas govorijo. Sanila juca pa je rekla dese vidi de čjo da bi vsi vedle kako je v Jugoslavije in de je to pro pagamba. Sanila seje smejala zato je to dobra ta pro pagamba.

Je povedal gušto da je bil na gledališkem plesu teater in boka epo turkos in da mora biti pri zabavi discipline in pri ptu.

Te pozdravljam tvoj Ficko

Pogled na dvorano med literarnim večerom DSS.

PRETEKLO SOBOTO SO NASTOPILI MLADI LITERATI

USPEL PETI LITERARNI VEČER Društva slovenskih srednješolcev

Na literarnem večeru so sodelovali številni talentirani mladinci iz Trsta, Gorice in Kopra - Pritožbe zaradi pomanjkljivega sodelovanja profesorjev - Še več takih večerov!

Predsednik društva izroča prvo nagrado mlademu literatu Miroslavu—Morje.

V soboto 9. t. m. je Društvo slovenskih srednješolcev priredilo v mali Gregorčičevi dvorani v Ullici Roma svoj peti literarni večer. Pri programu so sodelovali mladi literati iz Trsta, gostje iz Gorice in Kopra.

Po uvodnih besedah predsednika Društva so mladi talenti čitali odlomke svojih objavljenih ali še ne objavljenih del. V tem pregledu bomo prispevke oštevali, kakor so se vrstili na večer v skladu.

Evelina Umek je za večer dala na razpolago sestavek «Sreča gospodične Ilone», katerega je z velikim uspehom priobčila v mladinski - literarni reviji «Mlada pota».

Sreča gospodične Ilone je tajno registrirane skritih čustev devetstiridesetletne osamljene gospe, ki si za cilje življenja postavi osrečitev enega od toliko malih nedolžnih nesrečencev — osrečitev dekleta — sirote.

Kdo ve, mogoče se je mladi pisateljica poridila misel takega spisa prav ob mimohodu teh strahovkov po mestnih ulicah.

S čudovito toplino, ki je prirojena predvsem ženskam se Evelina poglavlja v psihološki junakinji. Samo misli, skrite misli, katere pisateljica z večino vijav na papir. Psihološke momente teh dveh bitij, Ilone in Mirte, je podala preprosto, živo in prikupno, za kar ji gre velika pohvala.

Miroslav Košuta nam je tokrat posredoval, kar tri najst svojih del. V takem velikem in raznolikem opusu, si je vsakdo, ki od blizu sledi rasti tega mladega, talentiranega pesnika, ustvaril skoro popolno sliko.

Zal se mu morem ustavi pri vsakem njegovem delu. Pri njem je razveseljivo bogastvo misli, katere razvija s čudovito muzikalnim uspehom. Njegov verz teče, besede so izbrane, tu pa tam fino premišljene, da dajo bralcu pravi užitek. Njegova roka je že izkušena in daleč od tiste zanesene in neobojne učne dobe.

Pred sabo imam njegove rokopise in tako rad bi govoril o vseh pa sem izbral le dve.

ljana. Izbral sem to, ker sem uverjen, da je malo kdo razumel idejo. Potreba je bila avtorjeva osebna razlaga. Dogodek se je res zgodil. «Danes so pokopali prijatelja» pravi Košuta in v mislih ima partijskega aktivista Danijela Dekleja, kateri je res umrl lani v Ljubljani zaradi jetike. A tragedije dogodek ima v njem globlje korenine. Nad odprtim grobom, kjer se trikrat pokloni rdeča zastava, stoji tudi on in razmišlja.

Misli o naši minljivosti, o željah in obljubah, ki jih kujujemo v zvezde ga priključijo v realnost. «... kaj vse sem pisal, kaj vse sem lagal...».

Zanimiv in obenem tudi nenavaden je cikel «Pesmi o Bogu». Miroslav Košuta se v šestih pesmih sprašuje o njegovem obstoju. Njegova ročica pesem se v tem tako poglubi, tako oživi, da ga v prošljah vidimo tavajočega in sprašujočega po svetu.

«Tisočkrat si mi moje misli. Te ne objamejo nikoli».

Tako je pesnikovo spoznanje, tak je v teh dveh delih: bolj mrk kot vesel, bolj žalosten kot razposajen. Če se mu je posreželo postati za trenutek igriv v pesmi «Čudno je pri vas doma», pade kmalu nato v najbolj črn pesimizem v «Pesmi tistega, ki je kot jaz — berača». In spet se nam kaže lirčen v zaljubljenih pesmih «Ciklu M. A.». «Ea sam verz», «Le nocoj bom jokala», «Poslednje pismo», «Tri vijolice» in bojevit v borbenih pesmih, ki so nastale prav sedaj ob tragičnih neredih na Madžarskem «A negro spiritual» in «Na veliki dan». Snov je vedno tako pestra, da bi se je mnogo dalo pisati o njej, a prostor stiska — zato naprej.

Vislava iz Gorice je čitala na večer deset svojih novih pesmi. «Slovo», «Zetava», «Črna opojnost», «Trnje cveta», «Zakaj nočeš nazaj», «Tvoje oči», «Ti si moja pesem», «Razpoloženje», «Izpoveda in »Razočaranje». Gre predvsem za doživetje, izpovedno — ljube-

bavne pesmi, katere pesnica čuva, kot del sebe. Težko je reči, katera od teh je najboljše. Naj rečem »Slovo«? Katero drugo? Poleg pesniškega talenta ima Vislava še naravni recitatorski dar. Kvaliteta njenih ubranih pesmi se ob živem podajanju še podvoji. Poleg pisanja v gorisko revijo «Pot v pomlad», bodo taki večeri za gorisko mlado umetnico zelo koristni.

Louis Abram je čital svoj «Večerni sprehod». Da po pravici povem se znajdem v težkem položaju, kako oceniti pisanje. Možnost, ki jo postavljam je sledeča.

V satirični obliki, je Abram hotel prikazati težak in obupen položaj naše brezposelne mladine. Nekateri so se smejali, a vendar je bilo v njegovem pisanju mnogo ironije in prikritih kritike na naš čas. Polnoleten fant, ki si po naravnih zakonih išče sopotnico, brezposeln, mogoče celo bolan, pa čaka od domačih še tistih dve sto lir za kavo. Ena osminca vina in dva kozarca, dva kozarca po deset lir, deset cigaret v dveh, leno potepan po mestu, dekle, ki zaman čaka, čudno pravico, zakaj se to dogaja... disharmoničen konec... preživel sem večer... to nas vabi k razmišljanju.

Tudi sam sem se zamislil, zaželel sem si, da je bilo njegovo hotenje... moje, da sem ga razumel. Če pa v njegovem pisanju ni bilo tega potem pa... vsaj da se motim.

Sergej Birsa nas je zelo presenetil s svojimi pesmimi. Omenjam pesmi »Spoznanje«, »Bolesti«, katere razkrivata vse njegove duševne nemire. A najbolj nas je razveselil s pesmima s socialno tematiko »V megli« in »Opomina«.

Tudi pri njem se kaže velika črnogledost, ki se na koncu sprevrže v obupen krič. Čudim se, kako je v mladem srcu vzkipela želja po miru in kako trdo obsoja hujšaka vojno.

«Opomina», Sergeja Birsje je v polnem nasprotju s Košutovim »Naj veliki dan«, čeprav so verjetno na oba vplivali novijski krivati dogodki. Pesem je, božena, močna in učinkovita.

Zdi se mi, da se pri takih močnih pesnitvah bolj sprosti, da pride bolj do izraza tisti njegov tihi jaz.

Poleg prispevkov Tanje iz Gorice s pesmijo »Danilova pesem« in sestavka Teje Pečar »Pri angleščini, moram omeniti še poznane kopirca Humberta Pribacka. Na večer so čitali tri njegove pesmi. «Tožba», «Da mogla bi», in »Pesem brez besed«. Pesmi so bile že objavljene v »Mladih potih«.

Osebnost sem si želel nekaj novega, neobjavljenega, kajti staremu ni kaj pridati. Od vseh naših mladih pesnikov se je edino Pri-

backu priraslo okolje v sreci. Od morja smo doma, pa smo edino iz njegovih pesmi začuli pljuskanje vode ob našo obalo. Kot ponosen sin se žganje, mu zato še toliko bolj desitiam.

Od vseh treh res dobrih pesmi, mi je bila najbolj všeč »Pesem brez besed«, tako osebno izpovedujoča in vendar tako lepo zavita v pripodobe. Mlademu pesniku lahko prerokujemo še lepe uspehe.

Tako upam, da nisem nobenega izpustil. Še besedo z vami vsemi. Pridni ste bili, zelo pridni in človek kar strmi, kako blago sipa materi naravo svoje darove na slovensko zemljo. Prav vsem želimo, da bi se razrasli v velike naše pisane besede.

A le skromne vzporedje, kaj je vseh mladih srih. Zbog čje vse stoka, vse trebate, vse joče? V celem večeru, ne ene preslene pesmi. Od kod ta črna megle se lije v srec in žge, žge...? Od kod črnogleda misel...? Vse bo šlo, kar je šlo vse, kar je bilo lepega v mojem življenju, spuhelno v nič... pa do izbruha... zakaj si me mati rodila...? To govorijo vaši junaki, a za njimi ste vi, mladi, lepi, zdravi in v vseh tudi razposajeni. Nasmejte se včasih in življenje bo vsem lepše. In še mnjenek opomin. Jezik, izgovarjava! Jezik je melodija, sestavljena iz tisočih nians. Ves to valovanje ustvari ritem. Pokvarimo ritem in poezija ni več pe-

sem. Pazimo na to in ne bo nam žal.

Komisija sestavljena iz g. prof. Josipa Tavčarja, Ivana Savlija in Andreja Budala je določila prvo nagrado Miroslavu Košuti, drugo Evelini Umek in tretjo Humbertu Pribacku; vsem ostalim pa podelila častne diplome.

Večer je bil zelo zanimiv in se mu je žal posvetila, kot vedno, premajhna pozornost. Je že tako, da se mladinski predstavam slede preveč od daleč, čes to so začelniki, ki nam ne morejo še nič povedati. To je velika napaka. Kako naj potem zahtevamo delavnost naše mladine, če ji ne stojimo ob strani?

Kje so vsi tisti učitelji in profesorji slovenščine, ki poučujejo na slovenskih šolah? Na literarnem večeru v soboto so bili le redki. Nikakor ne odobravam, da bi ti ljudje s svojo osebnostjo skušali vplivati na mlade talente, da bi jih skušali pridobivati za svoje interese v razne stranke. Ne, to drobljenje naše enotne literarne moči bi bil greh. Od njih želimo nekaj drugega. Izkušeni, dobri poznavalci jezika, naj bodo naši mladinski mentorji. Trdno upam, da bo s časom do tega prišlo.

Društvo slovenskih srednješolcev pa iskreno čestitam. Tradicijo, ki jo je ustvaril vami ohrani za vsako ceno naprej. Dvoje stvari bi vam prijateljsko prišepnil v ham. Sestavke, katere ne čita avtor sam, zapuajte oseb, ki bo s pravo toplino in čistim jezikom čitala tekst. Po literarnem večeru bi bilo pametno ustvariti neki ožji sestanek. Clani komisije, mladi literati ter povabljeni bi se takrat v prijateljskem krogu pomenili o marsikem; izrazili svoje pohvale in kritike. Prepričan sem, da bi bil tak »epilog« koristnejši za vse od samega literarnega večera.

Dajte, poizkusite! Od agilitosti vodstva si pričakujemo še veliko takih prijateljskih večerov.

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

sem. Pazimo na to in ne bo nam žal.

Komisija sestavljena iz g. prof. Josipa Tavčarja, Ivana Savlija in Andreja Budala je določila prvo nagrado Miroslavu Košuti, drugo Evelini Umek in tretjo Humbertu Pribacku; vsem ostalim pa podelila častne diplome.

Večer je bil zelo zanimiv in se mu je žal posvetila, kot vedno, premajhna pozornost. Je že tako, da se mladinski predstavam slede preveč od daleč, čes to so začelniki, ki nam ne morejo še nič povedati. To je velika napaka. Kako naj potem zahtevamo delavnost naše mladine, če ji ne stojimo ob strani?

Kje so vsi tisti učitelji in profesorji slovenščine, ki poučujejo na slovenskih šolah? Na literarnem večeru v soboto so bili le redki. Nikakor ne odobravam, da bi ti ljudje s svojo osebnostjo skušali vplivati na mlade talente, da bi jih skušali pridobivati za svoje interese v razne stranke. Ne, to drobljenje naše enotne literarne moči bi bil greh. Od njih želimo nekaj drugega. Izkušeni, dobri poznavalci jezika, naj bodo naši mladinski mentorji. Trdno upam, da bo s časom do tega prišlo.

Društvo slovenskih srednješolcev pa iskreno čestitam. Tradicijo, ki jo je ustvaril vami ohrani za vsako ceno naprej. Dvoje stvari bi vam prijateljsko prišepnil v ham. Sestavke, katere ne čita avtor sam, zapuajte oseb, ki bo s pravo toplino in čistim jezikom čitala tekst. Po literarnem večeru bi bilo pametno ustvariti neki ožji sestanek. Clani komisije, mladi literati ter povabljeni bi se takrat v prijateljskem krogu pomenili o marsikem; izrazili svoje pohvale in kritike. Prepričan sem, da bi bil tak »epilog« koristnejši za vse od samega literarnega večera.

Dajte, poizkusite! Od agilitosti vodstva si pričakujemo še veliko takih prijateljskih večerov.

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

ADRIAN RUSTJA

zaradi tega so črnci v ZDA tako podvrženi rahičnosti. Svetloba je normalna življenju skoro pravi toliko potrebna kot kisik. Ob koncu zimske dobe se na primer pljudstvih v polarnih krajih pojavljajo organske motnje povratek luči sproži pravo telesno in duševno krizo.

KEMICNA SESTAVINA OZRAČJA IN PRITISK Človek ne more živeti brez kisika, kot rastlina ne brez ogljikovega dioksida. Čim nižje je zračni pritisk, tem manj kisika je v zraku. V velikih višinah človek to občuti kot organske motnje raznih vrst in v skrajnem primeru lahko zaradi tega tudi umre. Je tako imenovana »gora bolezni«. Proučevanje tega problema se začelo z vzponi na Himalajo in z letali, ki dvignejo preko 10.000 metrov visoko. Za človeka je 8.000 metrov meja, preko katere more iti brez kisikovne maske. Toda že pri 7.500 metrih izredno hude težave. Tudi nad 5.000 metrov je kisika tako malo, da bi bilo stalno življenje nemogoče. V Meški, Južni Ameriki in v Tibetu so naselja v višini 2.200 do 3.700 metrov. V teh krajih ljudstva, ki so privadila tem višavam.

TEMPERATURA, VLAŽNOST VETER Človeško telo mora imeti stalno temperaturo okoli 37 stop. C, vendar more zdržati v okolju, ki doseže tudi 110 stop. temperaturnih razlik, če vzamemo v poštev večje skrajnosti na naši zemlji. V istem kraju na naši zemlji je razlika do 20 stop. v dnevni dobi v enem dnevu. Tudi v 30 stop. Človeško telo more torej razpolagati s posebnimi silami, da se prilagodi oz. obvaruje pred spremembami zunanje temperature. Če pa te temperature okolja presegajo stop. se začne telo boriti pred mrzdom, če zrasne nad 23 stop. pa proti vročini. Prava zaščita pred mrzdom ne obstoji le v toplejši obleki in kurjenju prostorov, ampak tudi v potrebi po manjši hrani.

V resnici obstajajo še druge podnebne vplivi, ki jih pa mnogo premalo poznamo, katerih učinkovitost je ne more

Goriško-beneški dnevnik

Športni dnevnik

Interpelacija pokrajinskih svetovalcev KPI

Letni občni zbor štandreških kmetov

Mednarodno smučarsko tekmovanje «3-Tre»

Nobenega povečanja dodatnih davkov na zemljišča in kmetijske dohodke

Dekret osrednje komisije za lokalne finance, škoduje interesom kmečkega prebivalstva

Pokrajinski svetovalci Italijanske komunistične partije Poletto, Bergamas in Selic so poslali pokrajinskemu predsedniku odv. Culotto interpelacijo v zvezi z dodatnimi davki na zemljišča in kmetijske dohodke, ki jih zahteva osrednja komisija za lokalne finance.

Interpelacija pravi, da je osrednja komisija za lokalne finance z dekretom od 30. junija 1956 ukazala povečati pokrajinski dodatni davek na zemljišča od 150 do 250 odst. na kmetijske dohodke pa od 150 do 500 odstotkov. Na tak način se bo finančno breme na račun kmetijstva v naši pokrajini povečalo za 14 milijonov lir. Komisija za lokalne finance smatra to povečanje davkov za pogoj za izplačilo posojila v znesku 156 milijonov lir, ki jih potrebuje pokrajinska uprava za kritje primanjkljaja lanskega obračuna.

Pokrajinski svet je pri sprejemu proračuna za leto 1957 pravilno izrazil svoje mnenje, da se bodo dodatni davki na zemljišča in kmetijske dohodke povečali do 150 odst., da se ne bi še bolj obdavčilo zemljiška posest v naši pokrajini, ki je že itak v slabem stanju.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Predlagatelj interpelacije na koncu zahteva, da se jim pove, zakaj je prejšnji pokrajinski odbor enostavno sprejel odločitev osrednje komisije za lokalne finance, kako se namerava sedaj obnašati pokrajinski odbor in kaj namerava predlagati morebiti skupno z ostalimi občinskimi svetovi, ki skujejo vsaki avtonomiji, in sicer tudi zato, ker bo osrednja komisija zgotovo predlagala enak povečanje na proračun za leto 1957, ki ga je odobril pokrajinski svet.

Zavidljivi uspehi društva neposrednih obdelovalcev zemlje

Z nakupom dobrega semena, sosa v tujni in gojili je svojim članom mnogo pripomoglo - Izvolitev novega odbora - Društvo skrbi tudi za razvedrilo članov

Kot vsako leto so se tudi letos 14. februarja ob 19.30 zbrali v kino dvorani v Štandrežu številni člani Društva neposrednih obdelovalcev zemlje, da pregledajo delovanje društva v preteklem letu in nakazajo najvažnejše stvari, ki društvo čakajo v letošnjem letu. Obsejni dnevi red 15. točka je pričal, kako intenzivno deluje društvo, ki si laško šteje v čast, da je z aktivnim delom v svojem dosežanem poslovanju storilo že mnogo dobrega za štandreške kmete.

Zborovanje je otvoril predsednik Dušan Brajnik, nato pa je predal besedo tajniku Mirku Gulinu, ki je prečital zapisnik z lanskega občnega zbora.

Predsednikovo poročilo, ki je sledilo, je bilo zelo podrobno in je prikazovalo delovanje društva v preteklem letu s točnimi številkami. Predsednik je med drugim omenil tudi smetle, ki je velike važnosti za samo društvo in predlagal, naj bi nekatere stvari pri njegovem delovanju reorganizirali, s čimer bi se člani društva lahko samo okoristili. Glede letališča na katerem kosijo štandreški kmetje, so v teku pogajanja za letošnje najemnine. Zdi se, da uprava letališča zahteva previsoko vsoto.

Ker je med štandreškimi kmeti večina dvolastnikov se je odbor društva zanimal tudi za ta vprašanja. Večkrat je protestiral zaradi prepovedi prehoda dvolastnikov pri Rdeči hiši, vendar je bilo vse doslej zaman. Dvolastnikom so napravili tudi 80 prošenj za sečnjo in poskrbeli za obnovo izkaznic, tako da niso po nepotrebnem trošili časa.

Društvo je poskrbelo tudi za razvedrilo članov in je organiziralo uspešni izlet v Idrijo, letos pa naj bi organizirali izlet članov na kmetijski semenj v Verono.

O delu trgovskega oddelka je poročal na zboru Jožef Pavletič, ki je povedal, da je društvo nakupilo lani za 7.315.000 lir krompirja, amonijaka, semenske pšenice, modre galice, jugoslovanskega sosa in za tem prišlo članom precej denarja.

Gospodarsko poročilo je predal Viljem Zavadlav, ki je naštel vrsto strojev in drugih inventar, ki ga je imela štandreško društvo neposrednih obdelovalcev.

Iz vseh omenjenih poročil, kakor iz blagajniškega poročila, ki ga je podal Viljem Zavadlav (11.), je bilo razvidno, da društvo ne samo lepo deluje, ampak tudi dobro napreduje, saj je doseglo lep prihodek, tudi v blagajni. O kmečki bolniški blagajni je na kratko poročal še Dominik Nanut.

O vseh poročilih se je razvila živahna diskusija, v katero so posegli člani z različnimi vprašanji, pripombami ali predlogi. Končno so izvolili volilno komisijo, ki je pripravila vse potrebno za izvolitev novega 13-članskega odbora društva in treh preglednikov računov.

Smrti v Števerjanu
V Števerjanu so imeli v tem in prejšnjem tednu precej pogrebov. Poleg Medvedčev iz Jazbin, o katerem pišemo na drugem mestu, je v Števerjanu umrla v tem tednu 78-letna Marija Tomažič, mati občinskega grobarja. V Štandrežu pa je umrla Alojz Dornik.

Med vaščani je prejšnji teden hud odjeknila smrt dveh prvih bratrancev iz Cerovega. Najprej je umrl Henrik Prinčič iz Gornjega Cerovega, štiri dni pozneje pa mu je sledil Andrej Prinčič iz Dolnjega Cerovega. Oba sta umrla v starosti 55. let. Njunje pogrebe v Cerovem se je poleg domačinov udeležilo tudi veliko pogrebov iz Števerjana in furlanskih vasi.

Z vrelim oljem se je opekla
Z opeklinami prve in druge stopnje na desni nogi so večer ob 19.30 sprejeli v bolnišnico Brigata Pavia 43-letno gospodino Riccardo Colenzi iz Ul. Brigata Pavia 29. Opekline ji je povzročil njen otrok, ki se je s kural okrog štedilnika in prevrnil ponev vrelega olja.

Pregledbo je pogledala v kozarec
Večer popoldne ob 17.15 je resilni avto Zelenega križa odpeljal v bolnišnico Brigata Pavia 44-letno Marijo Claudino iz Rašela 28. Zenska je na cesti izgubila ravnotežje in padla, pri čemer se je potolčila po čelu. Zdi se, da je pregledbo pogledala v kozarec. Zdravit se bo morala 6 dni.

Dober uspeh Jugoslovanov v tekih za pokal Kurikkala
V teku na 15 km zmagal Francoz Carrara, med ženskami na 10 km Nemka Rita Basl-Czech, med juniorji Italija De Dorigo Hlebjanja 10., Rekarjeva 5., med juniorji Juhart deseti

ST. IMIER, 16. — Danes se je v Švici začelo šesto smučarsko tekmovanje v tekih za pokal «Kurikkala». Na programu je bil tek za moške na 15 km, tek za ženske na 10 km in tek za juniorje na 10 km. V moški konkurenci so nastopili tekmovalci 9 držav in med njimi tudi Jugoslovanci. V ženski konkurenci pa predstavence 6 držav vključno Jugoslavije.

V moški konkurenci je nepričakovano zmagal francoski veteran 33-letni Benoit Carrara, ki se je najboljši uveljavil na olimpiadi 1. 1948 v St. Moritzu, ko je bil najboljši nesankinjski tekmovalac.

Zelo dober je plama Jugoslovana Hlebjanja, ki se je med več kot 60 tekmovalci uvrstil na 10. mesto in pustil za seboj med ostalimi tudi vse Italijane. Pasma ostalih jugoslovanskih tekmovalcev nam zaenkrat ni znan.

Bozon zmagal v slalomu in vodi v splošni klasifikaciji

Včerajšnji zmagovalci Zimmermann se je na treningu poškodoval in ne bo več tekmoval - Mulej devetnajsti

Madonna di Campiglio, 16. — Drugi dan mednarodnega smučarskega tekmovanja v alpskih disciplinah za pokal «3-Tre» je bil na programu slalom. Proga, katero je trasiral Silvio Alverà, je bila dolga 600 m, imela je 195 m višinske razlike in 83 vrata. Snežne prilike so bile ugodne.

Avstrijec Zimmermann, ki je po včerajšnji zmagi v veslalomu vodil s 4/10 sekunde prednosti pred Francozom Bozonom, je imel težko dolžnost braniti svojo majico prvega v splošni klasifikaciji. Toda Zimmermann danes ni mogel poroviti včerajšnjega uspeha. Pri 13. vratih je padel, nato pa so mu odbili se 5", ker je spustil vrata. Toda njegovih nesreč s tem se ni bilo konec. Ko je popoldne treniral za jutrišnji smuk, je tako nesrečno padel, da si je nategnil mišice v levem kolenu in gležnju, zaradi česar se bo moral odpovedati nadaljnjemu tekmovanju.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

Kot je bilo pričakovati, je v današnjem slalomu zmagal veliki favoriti tega tekmovanja Francoz Bozon. V prvi seriji je dosegel najboljši čas in tudi sicer je vozil v krasnem slogu in z veliko sigurnostjo. V drugi seriji je bil previden. Dosegel je nekoliko slabši čas, ki pa mu je kljub temu zagotovil prvi mesto in s tem zaradi Zimmermannove nesreče drugi.

BOKS

Vernagione - Chiocca

BOLOGNA, 16. — Program boksarskega večera, ki bo v Bologni v ponedeljek, je naslednji:

ob 21. uri welters: Putti - Brunet, 6 rund; 21.25 lahka: Busetto - Boudier, 8 rund; 22.10 težka: Cavicchi - Albernard 10 rund; 22.50 srednja: Carati - Martinheira, 8 rund; 23.30 welters: Vernagione - Chiocca 12 rund.

BRUSELJ, 16. — Belgijski boksar prsne kategorije Bob Roger je premagal po točkah Italijana Licestesa.

TENIS
BUFFALO, 16. — Vic Seixas, 33-letni ameriški tenisar za Davisov pokal, je izjavil, da bo najbrž zapustil tenis in se zaposlil pri televiziji.

NOGOMET
FLORENCA, 16. — Giulio Bothelo «Julinho» bo verjetno ob koncu letošnjega prvenstva zapustil Fiorentino in se vrnil v domovino.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO PROSEK-KONTOVEL
predvaja danes 17. t. m. ob 15. uri barvni film:
«DVA MORNARJA IN DEKLICA»
Igrajo: Frank Sinatra, Gene Kelly in Katarin Graison

Kino na Občinskih
predvaja danes 17. t. m. z začetkom ob 15. uri barvni film:
«Kakor prej... bolje ko prej»

HUDSON - CORNELL BROTHERS - GEORGE SANDER
Usoda zene, tujke v svojem domu, ki je lastna hči ne spozna!
V ponedeljek 18. t. m. ob 18. uri ponovitev istega filma

VSE
za hišo
BRISACE - RJUHE
BLAZINE
SKOTSKA VOLNA
SUKANEC
IGLE I.T.D.

VSE
za šport - ribiča, morsko ribarjenje
AVTOMATSKI APARATI
POVODNE PUSKE
RIBARSKA PALICE
MUHARICE
UMETNE VABE
TRNKI I.T.D.

Na drobno in debelo po konkurenčnih cenah
Lastnik: G. DELL'A SCHIAVA - TRST, Ul. Geppa 2 - Tel. 23-489

DOBRICA ČOSIČ

DALEČ JE SONCE

«Sedaj smo vsi na krivi. Uca mi je grozil z revolverjem. Zakaj? Sam je pripeljal do tega. Kadar gre komendant z revolverjem nad borce, tedaj je konec z vojsko».

Uca ni vzdržal, da bi dalje poslušal razgovor, hotel jima je nekaj reči, a je samo zakasnil. Onadva sta umolknila. Govorila in mislila dva, pa se med seboj prav nič ne razlikujeta. Kakor da sta en sam človek. In prav to je tisto... Kako naj se borim proti temu, je Uca grenko pomislil.

«Toda jaz ne bom kapituliral!» je glasno zašepetal, kakor bi se mu bledlo, kakor bi nekomu ugovarjal in se prepiral z njim.

«Tovariš Uca, komu pa govoriš? Zakaj malo ne zaspis? ga je vprašal Malisa, ki je čepel ob njem in molcal. On se niti podnevi niti ponoči ni odmaknil od Uca. Do tega hipa ga Uca ni čutil ob sebi, pozabil je nanj.

mučil, kakor mi kmetje. Lahko je bilo vam gospodi. Jedli ste bel kruh s smetano».

«Malisa, jaz nisem bil gospod... mučil sem se prav tako kakor ti. V ljudski soli sem moral orati, ker nisem imel očeta. Z materjo sva živela sama. Potem sem odšel v gimnazijo. Bilo mi je hudo. Po teden dni sem jedel en sam hleb, ki mi ga je bila prinesla mati ob sobotah. Denarja za knjige nisem imel.» Uca je začel govoriti o svojem šolanju in o svoji preteklosti. Spomnil se je nekaj obotavljaj, da bi tako govoril z Malšem. Toda nekaj ga je sililo, da bi se o vsem, o vsem svojem življenju z nekom razgovoril. Kasneje, ko mu je pripovedoval, kakor bi se izpovedal, ni mislil, da ga Malisa ne more razumeti. Bilo mu je prijetno prav to, da govori njemu, ki od vseh tu najmanj ve o življenju, pa se zaradi tega najbrž tudi najmanj boji smrti.

Ko je Uca končal dolgo izpoved, se je Malisa oglasil: «Toda misli na to, kaj bo po koncu vojne. Ti boš takrat postal velika oblast... Vse ti bo dobro in lepo».

«Oh, moj Malisa... jaz tudi takrat ne bom gospod.» «Kako, da ne boš? Zaslужil si, da bi bil. Tako ti kakor tovariš Pavle».

«Malisa, jaz se bojum zato, da bi ti in vsi tvoji vrstniki, vsi moji učenci, gosposko živeli. Da boste vi gosposda.» «Kdo pa bo potem delal, če bomo mi vsi gosposde?» «Vsi bomo vendar delali in vsi bomo gosposko živeli.» «Presneto, to pa ni mogoče. Kar se mene osebno tiče, sem sklenil, da ne bom kopal. Od rovnice in ledine nimam ničesar. V solo hočem iti za sodnika.» «Zakaj ravno za sodnika?» «Rad bi sodil po pravici, po partizansko. To je za kmete zelo važno. Rad bi delil pravico.» «Ne, ti se boš učil za inženirja, da boš storje gradil. Ali da bo doktor, da bo ljudje zdravi. Tu v Sokolovici... bomo postavili velike hiše, da se bodo ljudje zdravili in si odpočivali.» «Ne! Jaz ne morem biti doktor. Nagledal sem se ran in mrtvih ljudi, za vselej mi je dovolj tega, soditi hočem po pravici. Samo da pretolčemo tole gonjo... Nevarno so se nas

lotili. Ne vem, kako se bo tole razvilo».

«Pretolki jo bomo, Malisa, ne boj se! Pretolki jo bomo... Mar nam je to prikrkat? Samo se dva tri dni moramo vzdržati».

Malisa je umolknil.

«Najbrž nisem prepričljiv, gotovo je čutil po mojem glasu, da ne verjamem, je Uca pomislil, objel dečka, ga pritisnil k sebi in dejal:

«Pretolki bomo vse to. Ti boš zrasel in postal starejši. In nekega dne, ko boš prišel v svojo vas, boš zbral okrog sebe otroke in jim rekel: Ali vidite tistega malega trebuškarja? Nič večji nisem bil od njega, ko sem odšel v boj proti Nemcem. Vidite, tolikšen sem bil, ko sem bil partizan. Ali se ne boš delal tako važnega?»

se me spominjal».

«Kaj vama je, kaj šepetata vsakovrstne neumnosti? ju je Uca prekinil. «Kaj sta borce ali obupanca?»

Potem ni bilo ničesar več slišati razen tu pa tam kaksnega globokega vzdih in suhega kaslja prehlajenih, ki so jih opominjali, naj si položijo med kasilem kapo na usta. Po gozdu so povsod okrog njih in tudi v daljavi goreli ognji. Sove pa so neprenehoma pošastno skovikale.

Pred polnočjo je nekoč vprašal: «Ali ve kdo, koliko je ura?»

Tisti, ki je vprašal za uru, je tiho zapel. Nihče ni ugovarjal, tudi Uca ne, ki je vedel, da je to pesem iz strahu. Molčali so in poslušali pevca. Pel je slabo neko znano bosensko pesem. Nekaj pred polnočjo je Uca prižgal vžgalico, da je pogledal na uru, in ukazal: «Privrpite se! Mitraltrezi, napolnite vse redenike in jih nosite s seboj. Ko bodo začeli streljati, je treba z bombami uničiti njihove mitraljeze. Privrpite bombe!»